

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Petra Dočkalová

Název práce: Diskrétní znaky na lebce: environmentální nebo fylogenetické podmínění

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Anna Pankowská

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce bylo prozkoumat vliv klimatu na výskyt diskrétních znaků na lebce, které souvisí s krevním zásobením. Cíl práce byl splněn. Formulace cíle (první odstavce) je dobře a jasně formulovaný.

Nicméně po formální stránce kapitola Cíl neodpovídá standardním požadavkům odborné práce. Jednak se v něm objevuje část, která patří již do teoretického vymezení a také v hypotézách chybí zmínka, jak mají být znaky ovlivněny (menší výskyt, větší výskyt, variabilnější výskyt atd.). Také se jejich znění opakuje, autorka je zmiňuje již v Úvodu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

DP Petry Dočkalové je velmi kvalitní a dosahuje očekávaných obsahových i formálních požadavků. Nicméně práce by mohla obsahovat více teoretických informací o fyziologii adaptací cévního systému v souvislosti s chladem/teplem; nadmořskou výškou; suchem/vlhkem. Přestože na str. 7 je kapitola, která se tomuto tématu věnuje, není příliš propracovaná. Konkrétně, jak se savci přizpůsobují teplému vlhku a suchu? Je nějaký specifický marker? Mohou se překrývat získané modifikace ve vysoké nadmořské výšce, kde je také chlad (každých 150 m klesá teplota o stupeň)? Autorka píše o vazokonstrikci a vazodilataci, vazodilatace se vyskytuje jak v teplém prostředí tak ve vysokohorském. Dále, povrch těla je více proměnlivý než jádro a více reaguje na vnější prostředí (což autorka zmiňuje), ale podrobněji nerozebírá, např. že nejvyšší kožní teplota je na zádech a čele. Tyto informace by mohly vést k pochopení, proč nejsou jednotlivé diskrétní znaky determinující a jak mohou ovlivnit četnost otvorů např. na čele. V práci mi také chybí příloha schémat nebo fotografií zkoumaných diskrétních znaků. Přestože je znaků 15, úprava příloh by se dala rozumně vyřešit. Práce by tím získala novou hodnotu. Na str. 11 Petra píše o adaptační historii a rozdílu mezi Tibetem a Andami, proč je 11 tis krátká doba? Později v práci sama píše, že se nedá říci, za jak dlouho se lebka adaptuje na prostředí. Na str. 12 jsou popsány rozdíly ve výskytu diskrétních znaků mezi zástupci rodu Homo a australopitéky. Kolik je nálezů australopitéků s vícečetným *canalis nervi hypoglossi*? Na str. 15 a 16 není moc dobře rozumět rozdělení znaků, konkrétně skupině antroposkopické. V souvislosti se zaměřením práce na cévní systém se domnívám, že větším nedostatkem práce je, že nebylo možné hodnotit stupeň rozsahu znaku. Při nutnosti většího cévního zásobení by se dalo očekávat rozšíření otvoru nebo žlábků a nemusí zákonitě dojít k nárůstu četnosti.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Nekonsistence u citací dvou autorů (- a &). Termíny: *canalis nervi hypoglossi* (v textu je *canalis hypoglossi*), *foramen supraorbitalis* místo *foramen supraorbitale*. Jméno Sjøvold a Sjøvold. Chybí hodně citovaný autor Petrovický et al. (2001). U Tabulky 4 a 5 chybí legenda. Tabulka 5 neodpovídá znění v textu (mezi suchým a polárním a mezi mírným a polárním), asi má být mezi tropickým a mírným a mezi suchým a mírným (tomu by odpovídal i graf 2). Grafy nejsou dobře barevně odlišené, špatně se čtou.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

I přes řadu poznámek, které jsou spíše tématem do diskuze, považuji diplomovou práci za velice dobrou. Právě tím, že řadu otázek otevírá a nutí čtenáře se nad problémem zamyslet, dokazuje svojí vysokou kvalitu a čitelnost.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Myslíte si, že by mělo význam zaměřit se na výzkum diskrétních znaků spojených s cévním zásobením na postkraniální kostře?

Máte nějaké vysvětlení pro pohlavní dimorfismus ve výskytu diskrétních znaků?

Proč je *foramen supraorbitale* četnější v polárních oblastech a ne naopak?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Výborně nebo velmi dobře (na základě prezentace a odpovědi).

Datum: 23. 5. 2016

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie